

Celje, 28. 9. 2009

Zavod Celeia Celje – Center sodobnih umetnosti predstavlja projekt *Prepovedana smrt*, ki problematizira odnos družbe do smrti

Projekt bo postavljen na treh prizoriščih: v Galeriji sodobne umetnosti Celje, Likovnem salonu Celje in Kapeli sv. Elizabete (Špitalska kapela)

Celje, 28. september 2009, Zavod Celeia Celje – Center sodobnih umetnosti Celje vabi na otvoritev razstave *Prepovedana smrt*, ki bo v petek, 2. 10. 2009, ob 20.00, v Galeriji sodobne umetnosti Celje. Otvoritev bo dopolnjena s performansom, ki ga bo ob 20.30 izvedla hrvaška umetnica Vlasta Delimar: Iz ciklusa *Erzsebet Bathory*.

Na razstavi sodeluje vrsta priznanih umetnikov iz Slovenije in tujine: Nika Autor (SI), Jože Barši (SI), Goran Bertok (SI), Vlasta Delimar (HR), Andreja Džakušič (SI), Zuzanna Janin (PL), Paul Mühlbach (IE), Teresa Margolles (MX), Eleonore Phillips (IE), Kate Pollard (US), Franc Purg (SI), Araya Rasdjarmrearnsook (TH). Vstop za obiskovalce razstave, ki bo na ogled do 20. 11. 2009, je na vsa prizorišča prost.

Projekt ***Prepovedana smrt*** problematizira odnos sodobne družbe do smrti. Kljub temu, da je smrt vseprisotna - tako v medijih, filmih, videoigricah kot v realnem svetu v raznih oblikah, od vojn, okupacij, smrtnih kazni, lakote, neozdravljivih bolezni ..., je ena temeljnih značilnosti sodobne družbe in sodobnega človeka izogibanje neposrednemu stiku z umirajočimi, s smrtjo in pogledu nanju. Smrt ima (po Baumanu) status skrajno radikalnega in nenaravnega dogodka; o smrti kot taki, o tem enkratnem in absolutnem dogodku v življenju slehernega izmed nas, se ne razmišlja, smrt je vedno smrt drugega. Potisnjena je popolnoma na rob družbene zavesti in predstavlja enega največjih tabujev sodobne družbe.

Po socioloških teorijah je bila v 19. stoletju prenesena iz javne sfere, kjer je bila del verskih in družbenih prepričanj, v zasebno sfero in v domeno »tehnične obravnave« medicinskih strokovnjakov. Dobesedno odrinjena iz družbenega dogajanja in vsakdanjega življenja je v javni sferi postala postranski in moteč dejavnik človeške eksistence, nevidna, skrita in zasebna izkušnja. Ljudje umirajo čustveno in fizično izolirani od vsakdanjega življenja v bolnišnicah in v domovih za ostarele. Postmoderni človek, ki vse bolj zanika lastno umrljivost, si je prihranil pogled na smrt. Izogiba se misli na lastno smrt, življenje poskuša podaljševati za vsako ceno in deluje nekako takole: *Vsi vemo, da bomo umrli, a smo prepričani, da se to ne bo zgodilo nam.*

V zadnjih desetletjih so vendarle vedno bolj glasni posamezniki, gibanja, kot sta hospic in združenje paliativne oskrbe, ter discipline, kot je sociologija, ki si je za eno od svojih glavnih nalog zadala odstranitev obstoječih kulturnih dejavnikov, ki pogojujejo sodoben odnos do smrti in umiranja. Tem prizadevanjem, odprtemu dialogu o univerzalnosti pojava smrti, se pridružuje razstava *Prepovedana smrt*, ki znova govori o tolikokrat, a vseeno premalo obravnavanih vprašanjih – o minevanju, umiranju, žalosti ob izgubi bližnjega, o smrti; z namenom, da s sebi lastnimi sredstvi smrt približa in jo naredi vidno.

Pri razstavi, projektih in umetnikih, ki na njej sodelujejo, gre v večini primerov predvsem za razumevanje smrti kot take in za konfrontacijo z njo, za obravnavanje smrti kot fenomena in za smrt v osebnem kontekstu - tudi zato so bili k sodelovanju povabljeni predvsem umetniki, ki so z njo bili na

takšen ali drugačen način v neposrednem stiku ali imeli z njo osebno izkušnjo. Ne gre toliko za vpogled v družbene in kulturne dejavnike in spremembe, ki določajo obstoječ odnos do nje ali za smrt v političnem kontekstu, v kontekstu vojn in nasilja. Zaradi strahu pred pogledom na smrt pomemben del razstave predstavljajo video- in fotografski posnetki konkretnih trupel, posnetki teles dejansko umrlih oseb, ki so nastali v mrtvašnicah. Z njimi je gledalčev pogled ujet v tisto, čemur se sicer tako vestno izogiba. Nekatera dela so bila pripravljena posebej za ta razstavni projekt.

Projekt so podprli Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Mestna občina Celje in Spiro Ark London.

V priponi prilagamo tudi fotomaterial

Avtor dela: Araya Rasdjarmrearnsook

Naslov dela:, *Conversation I - III*, 2005, video instalacija

Več info: Irena Čerčnik, kustosinja Likovnega salona Celje, tel.: 03 42 65 162, mobi: 051 681 993, e-mail:likovni-salon@siol.net